

Rigsdagsmændene og til Befolkningen, maa det selvfølgelig ogsaa i allerhøjeste Grad stilles til den højtærede Regering. Det maa kræves, at den ikke for sit Vedkommende foretager sig noget, som kunde give Anledning til at svække de Opfordringer til Sammenhold og politisk Tilbageholdenhed, som vi andre søger at rette til Befolkningen.

Jeg vil i denne Sammenhæng sige, at i det store og hele anerkender jeg, at Regeringen har bestræbt sig for at løse den alvorlige Opgave, der er blevet den betroet, men der kan være Undtagelser, og jeg vil tillade mig at sætte Fingeren paa en enkelt Begivenhed, som Bladene har bragt Oplysninger om i de senere Dage, en paatænkt Besættelse af et af vore Amtmandsembeder. Heldigvis er det, som var paatænkt, strandet, men strandet paa Betæneligheder hos den vedkommende Kandidat selv, og tilbage bliver, at Regeringen har paatænkt at besætte Embedet med den vedkommende Mand. Naar dette er egnet til at vække Misstemning og virke højst uheldigt i den Retning, der iher er Tale om, ligger det ikke i, at den vedkommende er radikal af Anskuelse, thi det er en Selvfølge, at for ingen kompetent Ansøger til et Embede bør Vejen spærres af den Grund, at han er Højremand, Venstremand, Socialdemokrat eller Radikal. Men man er her gaaet saa stærkt udenfor de sædvanlige Veje, den Maade, hvorpaa man har villet besætte dette Embede, var saa fuldstændig paa tværs af den traditionelle, at den offentlige Mening har overmaade vanskeligt ved at se anderledes paa denne Sag, end at man har søgt at belønne en Partimand, fordi han var Partimand.

Jeg har med Villie fremdraget denne Sag uden aggressiv Tendens, men fordi det har Betydning, at ikke alene vi andre søger at iagttage den Upartiskhed, vi kan, overfor Regeringen, men at ogsaa Regeringen for Alvor bestræber sig for paa sin Side at iagttage Upartiskhed, og det forekommer mig egentlig uforklarligt, at Regeringen har kunnet tænke paa noget saa usædvanligt som det, her var paatænkt. Regeringen er jo dog i højeste Grad interesseret i, at den rundt omkring i hele Befolkningen betragtes som — hvad der ganske vist falder mange Partimænd vanskeligt — Landsregering og ikke som Partiregering. Men naar noget saadant sker, siger Mistænksomheden overalt: Der kan De se, man kan ikke tro denne Regering, her foretager den sig noget saa ubetinget partisk, og hvad den gør i dette

Tilfælde, kan den ogsaa gøre i andre, det kan ikke hjælpe at tale om at vise den Tillid under disse Forhold! Jeg retter disse Bemærkninger til den høje Regering i alvorlig Forstaaelse af det, som ogsaa blev udtalt af foregaaende Talere: at vi skulde bestræbe os for at bevare den Illusion, at vi ikke stod overfor en Partiregering, men overfor en Regering, som vi alle uden Frygt i dette Øjeblik kan betro at styre Staten og vore fælles Sager.

Jeg er iøvrigt, som jeg allerede har berørt, i det hele taget tilbøjelig til paa en Række Punkter at anerkende Regeringens gode Villie til at føre Statsskibet frelst gennem Vanskelighederne. Jeg finder, at den paa mange Punkter har været heldig i sine Bestræbelser. Det gælder ikke mindst dens Arbejde paa de store økonomiske Omraader for at borttrykke alle de Hindringer, som optaarner sig for vor Handel og Skibsfart, for vort Næringsliv i det hele taget, for Landets Forsyning med Raastoffer og Næringsmidler. Jeg vil om hele dette Forhold gerne fremsætte nogle Bemærkninger.

En af de Ting, som de nuværende Forhold maa lære os eller vistnok allerede har lært de fleste af os i ret stort Omfang, er, at det ikke gaar an at overlade Udviklingen af vort Lands Næringsliv eller i det hele taget af et Lands Næringsliv til sig selv alene. Det er klart nok, at af de krigsførende Lande er det, som har baaret sig forstandigst ad, Tyskland, som i Fredens Dage har udviklet hele sit Næringsliv paa en saadan Maade og med en saadan Alsidighed, at Landet i dette Øjeblik i overraskende Grad er i Stand til at taale den Isolering, som Krigen har medført for det. Vi for vort Vedkommende har ikke fulgt et saadant System, men vi har dog paa mange Punkter Grund til at glæde os over, at den industrielle Udvikling, som af sig selv har fundet Sted hos os, i adskillige Henseender har sat os i Stand til at forsyne os i større Omfang, end man maa ske har troet, det var muligt. Men vi har i mange andre Henseender Grund til at beklage, at vi ikke har været saa forudseende som vor sydlige Nabo og derfor staar med mange Mangler, som i dette Øjeblik volder os betydelige Ulemper. Jeg tænker endda ikke her særlig paa, at vi paa mange Omraader ikke er i Stand til at forsyne os med de nødvendige Ting til vort Forsvarsvæsen, skønt det er en højst alvorlig Ting, at man i Krigstid skal være afhængig af fremmede, maaske eventuelt fjendtlige Magter med Hensyn til Forsyningen med